

**TÜRKİYE’DE İLMİ ARAŞTIRMA, İNCELEME YAPMAK VE FİLM ÇEKMEK İSTEYEN
YABANCILAR VEYA YABANCILAR ADINA MÜRACAAT EDENLER İLE YABANCI BASIN-
YAYIN MENSUPLARININ TABİ OLACAKLARI ESASLAR**

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi : 4/4/1988 Karar Sayısı :88/12839
Yayımlandığı Resmî Gazetenin Tarihi : 29/4/1988 Sayısı :19799

*25/3/2021 tarihli ve 31434 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 24/3/2021 tarihli ve 3746 sayılı
Cumhurbaşkanı Kararı uyarınca bu Yönetmelik Cumhurbaşkanlığı Yönetmeliği bölümüne eklenmiştir.*

Amaç

Madde 1- Bu Esaslar’ın amacı, Türkiye’de ilmi araştırma, inceleme, arkeolojik kazı ve benzer çalışmalar yapmak ve film çekmek isteyen yabancı gerçek ve tüzel kişiler veya bunlar adına faaliyet gösteren T.C. uyruklu gerçek ve tüzel kişilerin çalışmalarına müsaade edilmesi ile ilgili esas ve usulleri tesbit ve yabancı basın-yayın mensuplarının bu konulardaki faaliyetlerinin düzenlenmesidir.

Kapsam

Madde 2- a) Bu Esaslar, Türkiye’de; karada, havada, denizde, deniz altında, akarsu ve göllerde, arkeolojik, tarihi, jeolojik, sosyolojik ve tabiata ait konularda yapılmak istenen inceleme, ilmi araştırma ve arkeolojik kazıları, bu konularda ses bandı, video ve film çekimlerini kapsar. Bu tür faaliyetler için önceden izin alınması gerekir ve kendisine izin verilenlere, ayrıca bir mihmandar tahsis olunur.

b. (a) fıkrasında belirtilen ilmi araştırma, inceleme ile arkeolojik kazılar dışındaki her türlü konuda, kamuya açık yerlerde yabancı gazeteciler ile radyo ve TV muhabirlerinin haber ve bilgi toplamaları, olay ve faaliyetleri izlemeleri, tanıtma ve mülakat yapmaları, fotoğraf çekmeleri, ses bandı, video ve film almaları serbesttir. Bu konularda yabancı basın-yayın mensuplarına yardımcı olmak üzere sürekli ve geçici basın merkezleri kurulması dahil, gereken ve mümkün olan kolaylıklar sağlanır.

Bu amaçla Türkiye’ye gelen ve geçerli basın kartı bulunan basın-yayın organları temsilcilerinin çalışmalarında uygulanacak esaslar, Dışişleri Bakanlığı ile İletişim Başkanlığı tarafından müştereken düzenlenir.⁽¹⁾

(Ek bent: 6/10/2003 – 2003/6270 BKK/1. md) (a) fıkrasında belirtilen konular dışındaki tanıtım amaçlı ses bandı, video kayıt ve belgesel film çekimleri ile ticari film çekim müracaatları hakkında Sinema Video ve Müzik Eserleri Yapımcıları ile Film Çekmek İsteyen Yabancılar ve Yabancılarla Yapılacak Ortak Yapımlar Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır.

c. **(Ek fıkra: 9/1/2002 – 2002/3632 BKK/1. md)** Devlet arşivlerinde ve araştırmaya açık diğer arşivlerde yapılacak araştırma ve incelemelerde uyulacak esaslar Devlet Arşivleri Başkanlığınca ayrıca belirlenir.⁽¹⁾

İzin

Madde 3- İzin almak için yapılacak müracaatlar, söz konusu araştırma, inceleme veya çekilecek film, çalışma süre ve yerleri ile müracaat sahibi hakkında gerekli bilgileri ihtiva eder.

Müracaat sahibinin yapacağı araştırma ve inceleme konusunda eseri olup olmadığı, izin verilmesi sırasında gözönünde tutulur.

(Değişik üçüncü fıkra: 6/10/2003 – 2003/6270 BKK/2. md) Arkeolojik kazı ve yüzey araştırmalarına ilişkin müracaatlar; yurt içinde kendi büyükelçiliği vasıtasıyla Dışişleri Bakanlığına, yurt dışında ise Türkiye Cumhuriyeti temsilciliklerine yapılır. Dışişleri Bakanlığı yapılan müracaatı değerlendirir, konunun özelliğine göre ilgili bakanlık ve kuruluşların da görüşlerini alır ve sonucunu ilgiliye bildirir.

(Ek dördüncü fıkra: 6/10/2003 – 2003/6270 BKK/2. md) Arkeolojik kazılar ve yüzey araştırmaları dışındaki müracaatlar, doğrudan araştırma, inceleme, çekim ve benzeri çalışmanın yapılacağı mahaldeki birime veya bu birimin bağlı olduğu idareye bizzat veya posta (fax, e-mail v.b.) yoluyla yapılabilir. Müracaatlar en geç beş gün içinde sonuçlandırılır. Müracaatlar ve sonuçları hakkında ilgili diğer makamlara bilgi verilir.

Deniz Araştırmaları

Madde 4- Denizlerde yapılacak su üstü ve su altı araştırmalarına, bu konuda katıldığımız milletlerarası anlaşmalar ile ilgili mevzuatımız hükümleri çerçevesinde izin verilebilir.

(1) 25/3/2021 tarihli ve 31434 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 3746 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının 1 inci maddesiyle, maddenin (b) fıkrasında yer alan “Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü” ibaresi “İletişim Başkanlığı” şeklinde ve aynı maddenin (c) fıkrasında yer alan “Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü’nce” ibaresi “Devlet Arşivleri Başkanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

İzin Verilmeme ve İptal

Madde 5- Milli Güvenlik ve Milli menfaatlerimize zararlı mahiyette olabilecek inceleme ve araştırmalara ve film çekimlerine izin verilmez. Çalışma izni dışında faaliyet gösterenler veya faaliyetleri zararlı görülenlerin izinleri iptal edilir.

İlgili Mevzuat Hükümlerinin Uygulanması

Madde 6- Askeri yasak bölgeler, güvenlik bölgeleri, Devlet arşivleri, kütüphaneler ve müzelerde yapılan inceleme ve araştırmalarda, arkeolojik araştırma ve kazılarda; müracaat sahibi özel olarak verilmiş iznin kapsamı dışında kalan hususlarda, o yerin kendi ilgili mevzuatı uygulanır.

Araştırma ve İnceleme Sonrası İşlem

Madde 7- (Değişik madde: 6/10/2003 – 2003/6270 BKK/3. md)

İzin alarak araştırma ve inceleme yapanlar, hazırladıkları ilmi rapor ve yayınladıkları eserin bir örneğini, izni aldıkları makama verirler.

Atıf

Madde 8- Sair mevzuatla 14/1/1983 tarihli ve 83/5963 sayılı Kararnameye yapılan atıflar, bu Kararnameye yapılmış sayılır.

Yürürlük

Madde 9- Bu Esaslar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 10- Bu Esaslar'ı Dışişleri Bakanlığı yürütür.

4/4/1988 TARİHLİ VE 88/12839 SAYILI BAKANLAR KURULU KARARI İLE YÜRÜRLÜĞE KONULAN TÜRKİYE'DE İLMİ ARAŞTIRMA, İNCELEME YAPMAK VE FİLM ÇEKMEK İSTEYEN YABANCILAR VEYA YABANCILAR ADINA MÜRACAAT EDENLER İLE YABANCI BASIN-YAYIN MENSUPLARININ TABİ OLACAKLARI ESASLAR'A EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN ESASLARI GÖSTEREN TABLO					
Ek ve Değişiklik Getiren Esasları Yürürlüğe Koyan Bakanlar Kurulu Kararının veya Cumhurbaşkanı Kararının				88/12839 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Yürürlüğe Konulan Esasların Değişen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
Tarihi	Sayısı	Yayımlandığı Resmî Gazete'nin			
		Tarihi	Sayısı		
9/01/2002	2002/3632	1/03/2002	24682	2	1/03/2002
6/10/2003	2003/6270	10/11/2003	25285	2, 3 ve 7	10/11/2003
24/3/2021	3746	25/3/2021	31434	2	25/3/2021